Ministerie van Buitenlandse Zaken

TER BESLISSING

Aan M, R
Van Bescherming persoonlijke levenssfeer
Via
Kopie aan
Afgestemd met

Datum
10 september 2024

Onze referentie
BZ2403618

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Plandatum/Deadline Kamer
6 september 2024

Binnengekomen op
17 juli 2024

nota

Beantwoording EK-vragen humanitaire hulp aan Gaza via *airdrops*

Aanleiding

- Op 17 juli jl. binnengekomen vragen van de BBB- en SP-fracties van de Eerste Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking, naar aanleiding van de art. 100-brieven over aanvullende humanitaire hulp aan Gaza via *airdrops* d.d. 28 en 29 maart jl.

Geadviseerd besluit

- Uw (M en R) akkoord met bijgaande beantwoording. Omdat deze deels het werkterrein van Defensie betreft en het gaat om humanitaire hulpverlening gefinancierd door BHO, is de voorgestelde beantwoording door M mede namens R en MinDef.
- MinDEF is inmiddels akkoord met de beantwoording.
- Uw aanvullingen op de beantwoording zijn toegevoegd, zie hieronder:
    - Antwoord 1 pag 1 is toegevoegd voor de eerste zin: 'Het is belangrijk dat er voldoende humanitaire hulp de Gaza-strook in komt. Dit staat voorop gezien de erbarmelijke humanitaire situatie'.
    - Antwoord 3 pag 2: Bij laatste zin is een toevoeging gedaan met 'wel degelijk'. Deze zin is nu: 'Daarnaast spreekt het kabinet wel degelijk ook met Egypte over het verbeteren van humanitaire toegang'.
    - Antwoord 4 pag 2: toevoeging gedaan na de zin 'De Aanklager... gepleegd' met de zin: 'Dat is dus nog niet vastgesteld door de Aanklager van het Internationaal Strafhof'.

Kernpunten

- Het verruimen van veilige humanitaire toegang over land is verreweg de meest effectieve manier om te voorzien in de hulpverlening aan de bevolking van Gaza op de schaal die nodig is. Dit vormt dan ook de primaire Nederlandse humanitair diplomatieke inzet.
- Gezien de belemmeringen bij de toegang van humanitaire hulp over land heeft NL actief supplementaire sporen verkend, waaronder over zee en

door de lucht. Daarmee gaf het kabinet tevens uitvoering aan de Tweede Kamermoties Dobbe c.s., Ergin c.s., Boswijk c.s., en Paternotte en Klaver.

- In dit kader heeft Defensie dit voorjaar *airdrops* uitgevoerd boven Gaza met medische hulpgoederen en voedselpakketten. Deze vonden plaats onder het convenant noodhulp, waarbij BHO een opdracht en financiering aan DEF heeft verstrekt voor het leveren van humanitaire hulp.
- *Airdrops* zijn nadrukkelijk een laatste redmiddel, vanwege de kleine volumes (per drop ca. één trucklading), relatief hoge kosten (de NL operaties kostten elk EUR 600k-1,1mln.) en risico's bij de ontvangst op de grond. NL is nog aangesloten bij de multinationale *airdrop*-coalitie maar heeft operationele deelname vooralsnog gepauzeerd. In het huidige stadium van het conflict is niet zozeer toegang van hulpgoederen tot Gaza maar de distributie binnen Gaza zelf de grootste uitdaging, vanwege kinetische activiteit en falende deconflictie. *Airdrops* bieden in deze context geen voor de hand liggend alternatief.
- Omdat het bij *airdrops* ging om inzet van de krijgsmacht in een conflictgebied is art. 100 van de Grondwet van toepassing, en dient zowel de Eerste als Tweede Kamer over deze inzet geïnformeerd te worden. Op 28 en 29 maart heeft de Eerste Kamer art. 100-brieven ontvangen over *airdrops* in maart en april.
- In het kader van de art. 100-procedure stelde de Vaste Tweede Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken eerder eveneens feitelijke vragen. De beantwoording van deze twee sets (van 51 resp. 66 vragen) is op 10 mei jl. en 16 mei jl. met de Kamer gedeeld.
- Onderhavige vragen hebben betrekking op de distributie van met *airdrops* geleverde hulp, beschermingsmiddelen van de C-130 en het voorzetten van de humanitaire hulpverlening aan Gaza, waaronder via *airdrops.*